

ACCÉS EFECTIU A L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA DE LA CIUTADANIA VULNERABLE A CATALUNYA

Dra. Elvira Méndez. Directora General.

Associació Salut i Família

Jornada "Accés a l'Assistència Sanitària i Respecte als
Drets Bàsics de la Població Vulnerable a Catalunya".
Barcelona, 18 de Juny 2013.

Associació Asociación
SALUT y FAMILIA

ÍNDEX

- Canvis legals en els drets d'accés a l'assistència sanitària pública a Espanya.
- Mesures a favor de mantenir l'accés universal a l'assistència sanitària pública a Catalunya.
- Implementació de les mesures a favor de mantenir l'accés universal a l'assistència sanitària pública a Catalunya.
- Conclusions.
- Recomanacions.

CANVIS LEGALS EN ELS DRETS D'ACCÉS A L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA PÚBLICA A ESPANYA (I)

- El Reial-Decret Llei 16/2012 de 20 d'Abril de Mesures Urgents per Garantir la Sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut va disposar al seu capítol 1, Article 1, el següent: **“La asistencia sanitaria en España, con cargo a fondos públicos, a través del Sistema Nacional de Salud, se garantizará a aquellas personas que ostenten la condición de asegurado al Sistema de Seguridad Social”**. Posteriorment el Reial-Decret 1192/2012 de 3 d'Agost va regular la condició d'assegurat i de beneficiari del Sistema de Seguretat Social a efectes de l'assistència sanitària pública a Espanya.

CANVIS LEGALS EN ELS DRETS D'ACCÉS

- Arran d'aquests canvis legals a Espanya es delimiten els col·lectius de població que romandran sense possibilitat d'accés a l'assistència sanitària pública gratuïta.
- Els obstacles d'accés es concentren principalment a la **població estrangera procedent de tercers països no comunitaris** que actualment no té autorització de residència a Espanya i s'estenen a tots aquells que hi són a risc de perdre l'autorització de residència al trobar-se en una situació d'atur de llarga durada que pot comportar la baixa com assegurats del Sistema de Seguretat Social.

CANVIS LEGALS EN ELS DRETS D'ACCÉS

- En compliment de les Convencions Internacionals s'assegura l'accés sense restriccions a l'assistència sanitària ***als menors i les dones embarassades*** amb independència del seu origen i situació administrativa.

CANVIS LEGALS EN ELS DRETS D'ACCÉS

- Els grups de **població estrangera** més afectats per les restriccions d'accés són els següents:
  - Persones adultes en situació administrativa d'irregularitat.
  - Persones adultes empadronats i actualment en possessió d'una targeta sanitària que no hi tenen autorització de residència.
  - Persones adultes en possessió d'una targeta sanitària amb una primera autorització de residència i en atur de llarga durada.
  - Persones adultes, especialment mestresses de casa reagrupades pel seu marit, actualment en possessió d'una targeta sanitària que poden perdre l'autorització de residència aparellada a la del seu marit.

CANVIS LEGALS EN ELS DRETS D'ACCÉS

LA REFORMA DE L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA PROMOUGUDA PEL GOVERN DE L'ESTAT – posteriorment convalidada al Congreso de los Diputados – SUPOSA:

- ***El desballestament*** de la cobertura pública i universal en salut.
- ***La fragmentació*** dels nivells d'accés a l'assistència sanitària en funció de l'origen i de la situació com assegurats o beneficiaris del Sistema de Seguretat Social.
- ***La inequitat***, legalment instituïda, en l'accés a l'assistència sanitària d'aquelles persones i col·lectius que hi presenten els factors de producció de salut més adversos.

MESURES A FAVOR DE MANTENIR L'ACCÉS UNIVERSAL A L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA PÚBLICA A CATALUNYA

El Servei Català de la Salut va establir el proppassat 30 d'Agost de 2012 la Instrucció 10/2012 ***“Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CATSALUT als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut”*** detallant els procediments que hauran de seguir:

MESURES A FAVOR DE MANTENIR L'ACCÉS

- Els estrangers titulars del dret a l'atenció sanitària del CatSalut acreditats al registre central de persones assegurades del CatSalut fins al 31 d'Agost de 2012 que deixin de tenir la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut.
- Els estrangers que sol·licitin per primer cop l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut.

IMPLEMENTACIÓ DE LES MESURES A FAVOR DE MANTENIR L'ACCÉS UNIVERSAL A L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA PÚBLICA A CATALUNYA

Actors principals

- CatSalut. Direcció d'Atenció al Ciutadà. Regió Sanitària de Barcelona.
- Associació Salut i Família. Servei "De compatriota a compatriota".
- Consell Municipal d'Immigració de l'Ajuntament de Barcelona (ONG d'immigrants i socials).

IMPLEMENTACIÓ DE LES MESURES A FAVOR DE MANTENIR L'ACCÉS UNIVERSAL

PUNTS FORTS

- Informació compartida entre actors principals.
- Comunicació fluida entre actors principals.
- Voluntat de mantenir el tracte equitatiu.
- Resolució de casos individuals.

PUNTS FEBLES

- Facturació en Serveis d'Urgències.
- Tractament malalties infeccioses abans de 3 mesos empadronament.
- Malalts greus i TSI nivell II.
- Empadronament sense domicili.

CONCLUSIONS

La cooperació institucional entre **CatSalut**, **Associació Salut i Família** i **Consell Municipal d'Immigració** per tal de mantenir l'accés de la ciutadania vulnerable a l'assistència sanitària:

- Permet sostenir la voluntat institucional d'equitat.
- Fa que la informació sobre les fortaleeses i les mancances circuli amb transparència.
- Contribueix a la detecció de les àrees problemàtiques.
- Afavoreix la resolució positiva dels casos individuals.
- Fa possible encetar millores.

RECOMANACIONS

- Cal garantir que **les dones embarassades i els menors** siguin inclosos d'entrada al sistema sanitari i amb posterioritat a l'assistència normalitzada es podria fer la tramitació administrativa que pertoqui.
- Cal eixamplar la cooperació institucional a nous actors pel que fa a la problemàtica de **l'empadronament** (Federació i Associació de Municipis de Catalunya).
- Cal vetllar per a que la gestió dels casos individuals així com dels dubtes i incidències es mantingui en **nivells de qualitat** elevats i consistents.

Gràcies per la seva atenció !!

E.mail: emendez@saludyfamilia.es

Web: www.saludyfamilia.es

Associació Asociación
SALUD Y FAMILIA